Ministrstvo za zdravje RS
Štefanova 5
1000 Ljubljana

Zadeva: 29. dopisna seja RSK za radiologijo

Prisotni: prof. dr. Katarina Šurlan Popovič, dr.med, prof. dr. Vladka Salapura, dr.med
izr. prof. dr. Dimitrij Kuhelj, dr.med, Nina Boc, dr.med., dr. Silva Breznik, dr.med.

1. RSK za radiologijo je dobil naslednje vprašanje specialistke družinske medicine:

"*Na vas se obračam s prošnjo za strokovno pojasnilo glede možnosti izvajanja ultrazvočne diagnostike mišično-skeletnega sistema (MSK) in površinskih mehkih tkiv v okviru Point-of-Care Ultrasound (POCUS).*
Opravila sem izobraževanje iz MSK ultrazvoka pri kanadskem Burwin Institute in pridobila certifikat. Dodatno sem se praktično usposabljala pri specialistu radiologije dr. Seadu Galijašu. Trenutno nadaljujem izobraževanje SonoSkills (Eduthera), kjer sem zaključila Level 1 – Upper Limb, novembra nadaljujem z Lower Limb, aprila 2027 pa načrtujem Level 2.
Pridobljeno znanje bi želela uporabljati kot dopolnitev kliničnega pregleda v okviru POCUS, pri čemer bi ultrazvočne ugotovitve vključila v izvid kliničnega pregleda, ne pa izdajala samostojnih ultrazvočnih izvidov.
Zanima me, ali lahko kot specialistka družinske medicine z navedenimi dodatnimi izobraževanji izvajam takšne usmerjene ultrazvočne preglede in ali za to obstajajo dodatni pogoji oziroma zahteve glede usposobljenosti."

Republiški strokovni kolegij (RSK) za radiologijo je obravnaval vprašanje glede možnosti izvajanja ultrazvočnih preiskav mišično-skeletnega sistema in površinskih mehkih tkiv v okviru ambulante družinske medicine.

RSK za radiologijo podpira dodatno strokovno izobraževanje zdravnikov in uvajanje sodobnih diagnostičnih metod v klinično prakso, vendar poudarja, da mora izvajanje diagnostičnih preiskav temeljiti na ustrezni strokovni usposobljenosti in jasno opredeljenih kompetencah posamezne specialnosti.

V veljavnem programu specializacije iz družinske medicine je sicer vključeno usposabljanje iz obposteljne ultrasonografije (POCUS), vendar samostojno izvajanje diagnostičnih ultrazvočnih preiskav mišično-skeletnega sistema ni posebej opredeljeno kot kompetenca specialista

družinske medicine. V opisu POCUS je jasno in natančno opredeljen namen/indikacije za izvajanje urgentnega obposteljenega UZ in najdb, ki so del ocene POCUS. POCUS zajema: srce (perikard ocena izliva, groba ocena velikosti votilin), pljuča (plevra - plevralni izliv, intersticijski sindrom, pnevmotoraks, znaki pljučnega edema), abdomen (prosta tekočina, žolčni kamni, hidronefroza, zastoj urina, anevrizma aorte). FAST/eFAST (peritonealna in plevralna votlina, perikard); žilje (globoke vene spodnjih okončin). MSK POCUS je omejen na opredelitev izliva, razlikovanje med celilitisom in abscesom in prisotnost tujkov. Poleg opisanega ima POCUS omejene indikacije tudi v področjih ginekologije in porodništva (ocena vitalnosti ploda, potrditev intrauterine nosečnosti, okuistike (usmerjena ocena nekaterih stanj) in pediatrični POCUS pri otrocih. Najpogostejši protokoli POCUS so: FAST (prosta tekočina, pnevmotoraks, hematotoraks), BLUE (ocena pljuč pri odpovedi dihanja), FATE (transtorakalna preiskava srca), VexUS (ocena venske kongestije).

Dodatni ultrazvočni tečaji, pridobljeni certifikati in praktična usposabljanja, čeprav predstavljajo pomembno obliko strokovnega izpopolnjevanja, sami po sebi ne nadomeščajo ustreznega specialističnega usposabljanja oziroma formalno opredeljenih in preverjenih kompetenc za izvajanje diagnostičnih ultrazvočnih preiskav.

Ob tem poudarjamo, da vključitev ultrazvočnih ugotovitev v zapis kliničnega pregleda namesto izdaje samostojnega ultrazvočnega izvida ne spreminja narave opravljene diagnostične preiskave niti strokovne odgovornosti zdravnika za njeno izvedbo in interpretacijo.

Stališče RSK za radiologijo je, da se elektivni UZ mišično skeletnega sistema ne uvršča med POCUS in navedena dodatna izobraževanja in pridobljeni certifikati sami po sebi ne predstavljajo zadostne strokovne podlage za samostojno izvajanje diagnostičnih ultrazvočnih preiskav mišično-skeletnega sistema in površinskih mehkih tkiv v ambulanti družinske medicine, ne glede na to, ali so preiskave poimenovane kot POCUS ali kot dopolnitev kliničnega pregleda.

V imenu RSK
RSK za radiologijo
Pripravil/-a:
prof.dr.Katarina Šurlan Popovič, dr.med. Ljubljana 28.10.2026
Predsednica RSK za radiologijo

